

vinností. by — i bez zvláštního úředního předpisu nebo příkazu — učinil náležitá opatření k odstranění onoho nebezpečného stavu. Taková opatření byla na snadě; byly by stačily ochranné mříže nebo zábradlí — jež by po případě bylo lze otevřítí nebo sejmutí, má-li tarasu býti použito jako nákladní rampy. Opomenuv tak učiniti, prohřešil se žalovaný proti zákonným předpisům §§ 1297 obč. zák., 431, 335 tr. zák., tedy proti předpisům, jichž účelem jest, zabrániti možným nehodám, a jež zavazují v té příčině k pozitivnímu jednání. Jde tudíž i dle právního stanoviska žalovaného o protiprávní a zaviněné opomenutí žalovaného. A poněvadž dle zjištění nižších soudu nelze důvodně pochybovati, že žalobcův úraz jest v příčinné souvislosti s tímto opomenutím, jest žalovaný dle §§ 1294, 1295, 1311 obč. zák. práv ze škody, která vzešla žalobci úrazem. S tohoto právního hlediska není třeba zkoumati, zda spočívá protiprávní opomenutí žalovaného také v tom, že taras nebyl osvětlen, aniž zabýváti se otázkou, zda porušil žalovaný předpisy §§ 69 a 82 stav. ř. Názor odvolacího soudu, že žalovaný jest prost všeho ručení, tudíž neobstojí, a v tom směru jest oprávněna výtká, že odvolací soud nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Pokud žalovaný vytýká, že se přiči dobrým mravům, když žalobce, jenž se dal jím hostiti, nyní na něm žádá náhradu škody, — stačí připomenouti, že by mohlo nanejvýš býti uvažováno o tom, zda se žalobní nárok srovnává se zvyklostmi společenského styku a společenské slušnosti, — nelze však mluvit o porušení dobrých mravů, vylučující nárok žalobou uplatňovaný, jaké má na mysli § 879 obč. zák. Naproti tomu nelze přisvědčiti dovolateli, pokud popírá jakoukoliv vinu na své straně. V tom směru oba nižší soudy podrobně a v podstatě správně vyložily, že žalobce, jenž — nejso úplně střízliv, jak prvý soud zjistil, pokud se týče požitými lihovinami rozjařen, jak odvolací soud předpokládá — vycházeje z domu žalovaného, nedbal opatrnosti, za zjištěných okolností potřebné (§ 1297 obč. zák.), a tím spoluzavinil úraz jemu se přihodivší. Jest tu tedy případ §u 1304 obč. zák.

Čís. 2347.

Komisionář může se domáhati proti svému smluvníku náhrady abstraktní škody, třebaže komitent přál si náhradu škody konkrétní.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 877/22.)

Žalobce uvedl v žalobě, že zakoupil v listopadu 1919 od žalované 990 m² tabulového skla po 29 K 40 h tudíž za 29.116 K k dalšímu zcizení, že splatil 1.400 K a žalovanou opětovně upomínal, aby dodala, že však skla neobdržel, a žádá tudíž od ní rozdíl mezi ujednanou kupní cenou a cenou, za kterou nakoupil, t. j. 22.374 K jako náhradu škody a vrácení splátky 1.400 K, úhrnem 23.774 Kč. V přípravném spisu doplnil své údaje v ten rozum, že koupil pod podmínkou, že ihned bude dodáno, a že žalovaná již při uzavření smlouvy i později byla upozorněna, že zboží jest určeno pro vývoz do Rumunska, a že tržová cena tohoto vývozního zboží činila v únoru 1920 52 K 50 h až 63 K. Při ústním jed-

nání dne 4. prosince 1920 prohlásil, že koupil zboží vlastním jménem, avšak na účet firmy dr. Sch. a Co. ve Vídni, tudíž jako komisionář, že jeho komitentka prodala sklo firmě J. N. v Bukurešti po 37 K za 1 m², že byla žalována touto firmou na náhradu škody pro neplnění 26.581 K a žádá částku tu od něho. Následkem toho rozšířil žalobce žalobní prosbu v ten smysl, že žádá od žalobkyně mimo škodu, v žalobě uplatňovanou, rozdíl mezi kupními cenami 37 K a 29 K, tudíž 7 K 60 h $\times$ 990 — 7.524 K, které fa dr. Sch. a Co. při dodržení smlouvy by byla vydělala, dále náhradu škody, kterou zažalovala firma J. N. proti jeho komitentovi 26.511 K a konečně vrácení splátky 1.400 K úhrnem tudíž 35.505 K. Prvý soud připustil toto rozšíření žaloby. Při sporném jednání dne 19. října 1921 prohlásil žalobce, že neuplatňuje obě náhrady škody vedle sebe, nýbrž, že pouze pro ten případ, že by se mu nepodařilo prokázat škodu ve výši 35.505 K, trvá na částce 22.775 K v žalobě uplatňované. Při sporném roku dne 1. února 1922 omezil žalobce vzhledem k tomu, že spor fy J. N. proti fce Dr. Sch. a Co. byl ponechán v klidu, žalobní prosbu na abstraktní škodu v žalobě uplatňovanou. Procesní soud první stolice přiznal žalobci pouze 1.400 Kč. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Soud odvolací pokládá omezení žalobního žádání přiroku dne 1. února 1922 se stanoviska hmotného práva za přípustné, poněvadž žalobce od tohoto žádání nikdy neupustil a poněvadž změnu nároku na škodu konkrétní v nárok na škodu abstraktní a naopak nelze pokládati za změnu práva volby dle čl. 355 obch. zák. Avšak žalobce jako komisionář nemá nároku na náhradu škody abstraktní. K uplatňování nároků komitentky pro nedodržení smlouvy byl by sice oprávněn beze všeho, tudíž bez postoupení práv komitentky. Avšak tento náhradní nárok smí uplatňovati jen potud, pokud jde k dobru komitentce (Staub-Pisko II., str. 421) a pokud jej tato žádá. Dle řízení před první stolicí však žádala komitentka žalobcova na něm pouze uplatňování konkrétní škody 35.505 K, mezi jiným i vlastního ušlého zisku 7524 K, nikoliv však uplatňování škody abstraktní.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Výtka, že odvolací rozsudek odporuje spisům (§ 503 čís. 3 c. ř. s.), spadá v jedno s výtkou nesprávného posouzení právního (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Nelze jim upřítí oprávněnosti. Není sporu o tom, že žalobce koupil od žalované firmy jako komisionář firmy Dr. Sch. a Co. ve Vídni tabulové sklo a že žalovaná nedodržela smlouvy a nedodala přes to, že jí byla poskytnuta dodatečná lhůta s pohrůžkou, že bude žádána náhrada škody pro nesplnění. Jakožto komisionář učinil žalobce obchod sice vlastním jménem, ale na účet komitentky, firmy Dr. Sch. a Co. (čl. 360 obch. zák.), výhody, plynoucí z obchodu, a újmny, z něho vznikající, jsou tedy výhodami a újmami komitentky. Dle čl. 361 obch. zák. jest žalobce povinen, dáti komitentce to, co má k pohledávání od svého spolusmluvníka, t. j. žalované. Hledě k tomu vyslovil odvolací soud

zeela správně, že žalobce může beze všeho, tudíž b e z p o s t ò u p e n í práv komitentky, proti žalované uplatnit požadované interese komitentky pro nesplnění smlouvy; jesti' při tom základem v pravdě jeho vlastní interese, poněvadž ručí komitentce za provedení příkazu alespoň potud, pokud mu třetí smluvník jest práv a s t o p l n i t i. Žalobce jest tedy o p r á v n ě n, domáhati se na žalované náhrady veškeré škody, která vzešla zaviněným nesplněním smlouvy ne jen jemu, nýbrž i jeho komitentce, a p o v i n ě n, vydati této vše, co z tohoto právního důvodu pro ni vysoudí. Kupitel může však vždy žádati náhradu abstraktní škody, která jest minimem toho, co oprávněn jest požadovati od prodatele, porušivšího smlouvu. Teorie a praxe jsou si za jedno v tom, že tato zásada, vyslovená v čl. 357 odstavec třetí obch. zák. pro fixní obchody, platí i při jiných obchodech. Žalobce byl tudíž oprávněn, obmeziti žalobní žádání, rozšířené za sporu na náhradu škody konkrétní, konečně zase na puvodně požadovanou náhradu abstraktní škody, a t o b e z o h l e d u n a t o, zda jeho komitentka chtěla, aby uplatňoval pouze abstraktní škodu či snad vyšší škodu konkrétní, neboť poměr mezi komitentem a komisionářem nemá nic společného s poměrem mezi komisionářem a třetím smluvníkem, a nikterak na tomto nezávisí, a proto, kdyby snad žalobce byl obmezil žalobní nárok na požadavek pouhé abstraktní škody, ač komitentka trvala na náhradě škody konkrétní, mohlo by to míti právní význam a právní dusledky jen v poměru mezi žalobcem a firmou Dr. Sch. a Co., nikoli však v poměru mezi žalobcem a žalovanou. Pochybil tudíž odvolací soud, pokud ve shodě se soudem procesním zamítl žalobu proto, že komisionář nemá nároku na náhradu abstraktní škody, vlastně nemůže se domáhati náhrady abstraktní škody na účet komitenta proti svému smluvníkoví. Ježto se však odvolací soud s tohoto mylného stanoviska nezabýval ostatními vývody žalobcova odvolání, jimiž žalobce brojil proti rozsudku prvního soudu po stránce skutkové, tvrdě, že výše požadované abstraktní škody byla provedenými průvody prokázána, po případě vytýkáje v té příčině neúplnost řízení, nemůže dovolací soud pro nedostatek potřebného skutkového podkladu rozhodnouti ve věci samé, i bylo proto dle §§ 503 čís. 2, 510 c. ř. s. zrušiti napadený rozsudek a vrátiti věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozsoudil.

Čís. 2348.

Tím, že kupitel koupené a dodané zboží odeslal z místa dodání na jiné místo osobě třetí a že prodatel již při uzavření smlouvy s kupitelem věděl, že kupitel tak učiní, neprodlužuje se zpravidla zákonná lhůta čl. 347 obch. zák. ku prozkoumání zboží a k oznámení vad, leč že by strany byly zamýšlely, by zboží prozkoumala teprve ona osoba třetí.

(Rozh. ze dne 6. března 1923, Rv I 879/22.)

Žalobce, pražský obchodník, objednal u žalovaného, rovněž pražského obchodníka »k příkazu svého holandského obchodního přítele« větší množství peněženek, jež mu žalovaný dodal 2. března 1920. Ža-